

JAVNA USTANOVA NATURA VIVA
ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE
NA PODRUČJU KARLOVAČKE ŽUPANIJE

SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE
VRBANIĆEV PERIVOJ U KARLOVCU

PLAN UPRAVLJANJA
za razdoblje od 2021. do 2030. godine

Travanj 2021.

Ovaj Plan upravljanja je poklon djelatnika Javne ustanove NATURA VIVA
Vrbanićevom perivoju
povodom 50. obljetnice proglašenja njegove zaštite.

SADRŽAJ

1. PREDGOVOR.....	4
2. UVOD.....	5
2.1. Pravni okvir za donošenje Plana upravljanja.....	5
2.2. Proces donošenja i revizije Plana upravljanja.....	5
3. OPĆI PODACI O ZAŠTIĆENOM PODRUČJU.....	6
3.1. Zakonska kategorija, vlasništvo i namjena prostora Vrbanićevog perivoja.....	6
3.2. Upravljanje Vrbanićevim perivojem.....	10
3.3. Povijest Vrbanićevog perivoja i kompozicija.....	11
3.4. Društveno-gospodarski okvir.....	15
4. VIZIJA, TEME I AKTIVNOSTI.....	16
4.1. Vizija.....	16
4.2. Teme.....	16
4.3. Definiranje aktivnosti.....	16
4.4. Rekapitualacija troškova provedbe Plana upravljanja.....	28
5. LITERATURA.....	31

1. PREDGOVOR

Upravljanje zaštićenim područjima naše županije pa tako i jedinim zaštićenim perivojem u našem gradu, Vrbanićevim perivojem, zaštićenim u kategoriji Spomenika parkovne arhitekture podrazumijeva provođenje niza mjera i aktivnosti potrebnih za dugoročno očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti koje područje ima, a temeljem Zakona o zaštiti prirode obaveza je Javne ustanove NATURA VIVA.

Kroz dosadašnje aktivnosti Javne ustanove NATURA VIVA u perivoju, koje provodimo od našeg osnutka 2004. godine, naglašavali smo vrijednosti koje perivoj ima ne samo u kulturnom i povijesnom, već i u smislu bioraznolikosti, provodili aktivne mjere očuvanja, održavanja, obnove područja, interpretacije i edukacije javnosti o zaštiti prirode, a vjerujemo da smo i kroz naš projekt Živjeti s parkom djelomično vratili stari sjaj i pobudili interes svih građana za ponovni boravak u jednom od kulturnih karlovačkih mjesta.

Kako bismo unaprijedili upravljačke procese te osigurali sustavnu obnovu i rekonstrukciju perivoja, krenuli smo u izradu Plana upravljanja, strateškog i operativnog dokumenta koji će nas u idućih 10 godina voditi kroz prioritetne aktivnosti participativnog upravljanja i revitalizacije u infrastrukturnom i hortikulturnom smislu.

Važno nam je da smo u svim koracima donošenja Plana upravljanja aktivno uključili sve dionike bez čije potpore, uključenosti i razumijevanja ne bi bilo moguće niti planirati, niti provoditi očuvanje i revitalizaciju vrijednosti perivoja i učinkovito upravljanje perivojem. Stoga koristim ovu priliku i zahvaljujem svima koji su s puno truda i osobnog angažmana doprinijeli izradi ovog dokumenta, posebno službama Grada Karlovca kao vlasnika perivoja, Karlovačkoj županiji, Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja – Upravi za zaštitu prirode i Zavodu za zaštitu okoliša i prirode, Javnoj ustanovi razvojnoj agenciji Karlovačke županije, tvrtki Zelenilo i Konzervatorskom odjelu u Karlovcu. Zahvaljujem i dionicima (nevladinim udrušama, Osnovnoj školi Dragojle Jarnević, Gimnaziji Karlovac, Šumarskoj školi Karlovac, Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“, Hrvatskim šumama - Upravi šuma Karlovac, Teniskom klubu Karlovac, Turističkoj zajednici Grada Karlovca, Turističkoj zajednici Karlovačke županije, Veleučilištu u Karlovcu, Javnoj ustanovi Aquatika - Slatkovodni akvarij Karlovac i brojnim pojedincima) koji su svojim vrijednim i inovativnim prijedozima značajno doprinijeli kreiranju vizije perivoja i aktivnosti unutar pojedinih tema Plana.

Provedba Plana upravljanja izazov je koji je pred nama u desetogodišnjem razdoblju i vjerujem da ćemo zajednički uspjeti ostvariti planom zacrtane ciljeve i prepoznatljivo perivojno naslijeđe obnoviti, revitalizirati i interpretirati na suvremen i interaktivan način te time ostvariti svima nam zajedničku viziju perivoja kao oaze za odmor, edukaciju i rekreatiju u srcu grada Karlovca.

Ravnateljica Javne ustanove NATURA VIVA

Darka Spudić, dipl. ing.

2. UVOD

2.1. Pravni okvir za donošenje Plana upravljanja

Vrbanićev perivoj zaštićen je u kategoriji spomenika parkovne arhitekture. Prema članku 120. Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), „spomenik parkovne arhitekture je umjetno oblikovani prostor (perivoj, botanički vrt, arboretum, gradski park) koji ima estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno-povijesnu i odgojno-obrazovnu vrijednost. Na spomeniku parkovne arhitekture dopušteni su zahvati i djelatnosti kojima se ne narušavaju vrijednosti zbog kojih je zaštićen“.

Zaštićenim područjima (značajni krajobraz, spomenik prirode, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture) i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Karlovačke županije upravlja Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije. Prema članku 138. Zakona o zaštiti prirode, upravljanje zaštićenim područjima provodi se na temelju plana upravljanja. On se donosi za razdoblje od deset (10) godina, uz mogućnost izmjene i/ili dopune nakon pet godina. Plan upravljanja mora sadržavati analizu stanja zaštićenog područja, ciljeve upravljanja, aktivnosti za postizanje ciljeva, upravljačke zone zaštićenog područja i pokazatelje provedbe plana.

2.2. Proces donošenja i revizije Plana upravljanja te uključivanje dionika

Prema članku 134. Zakona o zaštiti prirode, plan upravljanja donosi Upravno vijeće Javne ustanove, uz suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, a uz prethodno pribavljeni mišljenje istog Ministarstva. Tijekom izrade plana upravljanja mora se omogućiti sudjelovanje javnosti.

Ovaj Plan upravljanja izradili su djelatnici Javne ustanove kroz proces u koji su bile uključene sve relevantne institucije (Grad Karlovac, Karlovačka županija, Konzervatorski odjel u Karlovcu, Javna ustanova regionalna razvojna agencija Karlovačke županije, tvrtka Zelenilo, Turistička zajednica Grada Karlovca i Turistička zajednica Karlovačke županije) kao i svi dionici u prostoru (Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Uprava šuma podružnica Karlovac, Javna ustanova Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac, osnovne i srednje škole, gospodarski subjekti, nevladine udruge različitih profila, gradska četvrt, zainteresirani građani). Proces uključivanja dionika odvijao se kroz višesmjernu komunikaciju, prikupljanje informacija i stručnih podataka te održavanje pojedinačnih ili višedioničkih sastanaka. Za sve dionike u prostoru i institucije uključene u upravljanje perivojem bila je također organizirana i radionica u veljači 2020. godine na koju se odazvalo dvadesetak predstavnika (Karlovačka županija, Grad Karlovac, Turistička zajednica Grada Karlovca, Javna ustanova regionalna razvojna agencija Karlovačke županije, tvrtka Zelenilo, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Uprava šuma podružnica Karlovac, Javna ustanova Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac, Gimnazija Karlovac, Šumarska i drvodjeljska škola Karlovac, Udruga turističkih vodiča „Bastion“, Udruga za društveni razvoj „Ka-Matrix“ i Udruga za lokalni razvoj „Turbina promjena“).

Rezultati procesa uključivanja nadležnih sektora i dionika u prostoru ugrađeni su u evaluaciju stanja u perivoju po temama, postavljanje ciljeva, planirane aktivnosti i njihove prioritete te definiranje suradnika Javne ustanove u provedbi aktivnosti plana.

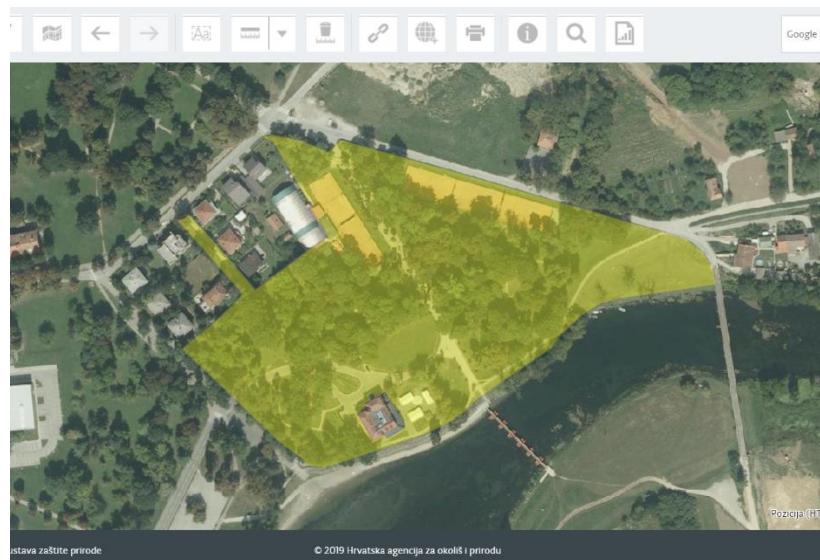
Plan upravljanja obuhvaća teme i aktivnosti proizašle iz dosadašnje prakse održavanja i upravljanja perivojem, informacija prikupljenih kroz uključivanje dionika te njihove stručne analize. Aktivnosti su klasificirane prema prioritetima kako bi se mogle ugrađivati u Godišnje programe rada Javne ustanove i drugih nadležnih institucija. Međusobni odnosi institucija uključenih u provođenje aktivnosti plana bit će po potrebi regulirani ugovorima.

Ovaj Plan na snazi je deset godina od dana njegova donošenja. Međutim, nakon isteka pete godine bit će moguće analizirati uspjehost njegove provedbe i ostvarene rezultate te po potrebi izvršiti reviziju Plana u smislu modificiranja aktivnosti, odnosno dinamike njihove provedbe.

3. OPĆI PODACI O ZAŠTIĆENOM PODRUČJU

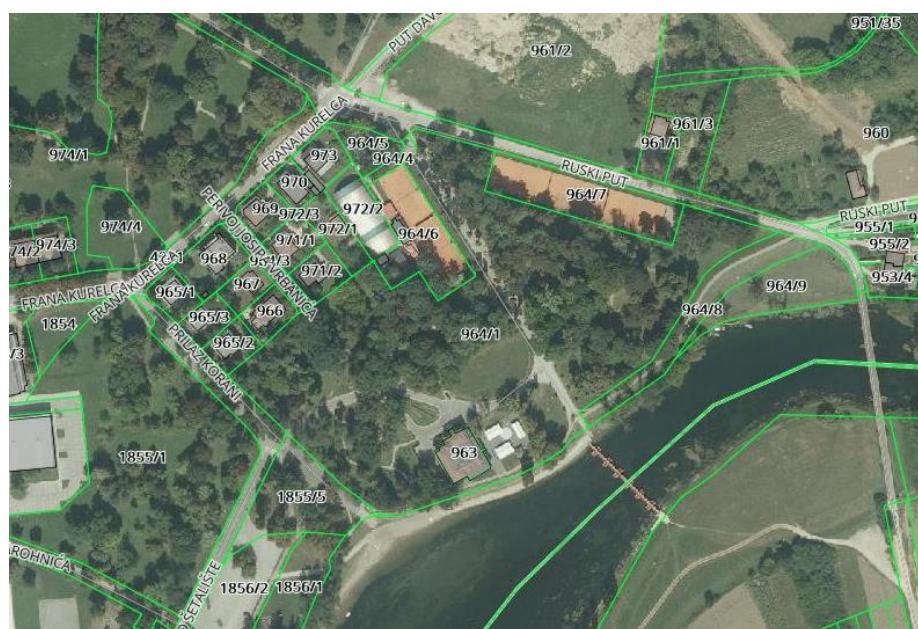
3.1. Zakonska kategorija, vlasništvo i namjena prostora Vrbanićevog perivoja

Vrbanićev perivoj jedini je karlovački gradski park koji je zbog svoje perivojne i povijesne vrijednosti zaštićen kao spomenik parkovne arhitekture Rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode Socijalističke Republike Hrvatske (br. UP/I 66-1970) od 30. prosinca 1970. godine. Tim Rješenjem stavlja se pod zaštitu katastarska čestica broj 964, upisana pod brojem 1251 u zemljišno-knjižnom ulošku broj 947, k.o. Karlovac, u površini od 4,3238 ha, u društvenom vlasništvu, u općoj upotrebi te se određuje upis tog objekta prirode u Registar posebno zaštićenih objekata prirode.

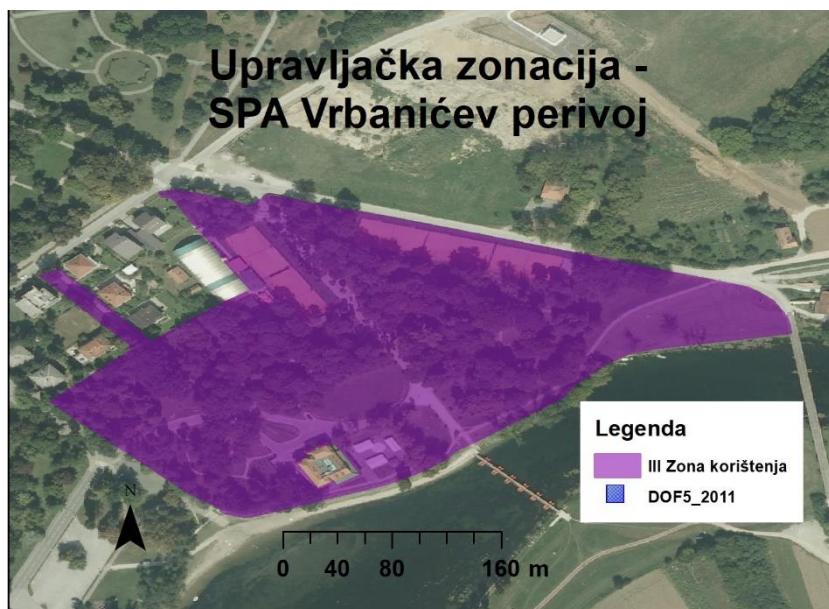
Slika 1: Prikaz Vrbanićevog perivoja na web portalu informacijskog sustava zaštite prirode (www.biportal.hr)

Vrbanićev perivoj danas se prostire na katastarskim česticama broj 964/1 do 964/9 (slika 2). Čestice 964/1 do 964/7 su u vlasništvu Grada Karlovca, a čestice 964/8 i 964/9 vlasništvo su Republike Hrvatske kao javno vodno dobro u općoj uporabi na upravljanju Hrvatskih voda.

Slika 2: Prikaz katastarskih čestica unutar Vrbanićevog perivoja (www.dgu.hr)

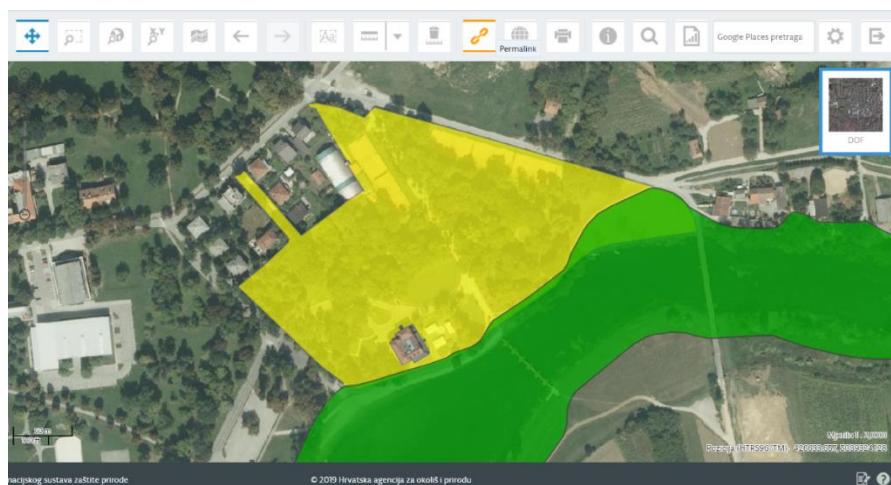
Prema čl. 138., st. (3) Zakona o zaštiti prirode, Plan upravljanja mora sadržavati upravljačke zone zaštićenog područja. Prostor Vrbanićevog perivoja javni je perivojni prostor namijenjen odmoru i rekreaciji posjetitelja i ne sadrži zone istaknutih bio-ekoloških vrijednosti koje bi bilo potrebno štititi posebnim režimom ili čak izuzeti od posjećivanja i korištenja. Stoga je, sukladno Smjernicama za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže (MINGOR, studeni 2020.), Vrbanićev perivoj cijelom površinom obuhvaćen III. Zonom korištenja (Slika 3). Cilj upravljanja u ovoj zoni je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s očuvanjem vrijednosti područja, kao svojevrstan kompromis između zaštite prirode i korištenja.

Slika 3: Upravljačka zonacija Vrbanićevog perivoja

Ekološka mreža Republike Hrvatske definirana je Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) i dio je ekološke mreže Europske unije NATURA 2000 koju čine područja očuvanja značajna za ptice - POP i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS.

Vrbanićev perivoj nalazi se u neposrednoj blizini te se manjim dijelom i preklapa s NATURA 2000 područjem HR2001505 *Korana nizvodno od Slunja* (Slika 4) koje pripada kategoriji POVS – važno područje za staništa i vrste i kojim također, sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode, upravlja Javna ustanova NATURA VIVA. Popis ciljanih vrsta i staništa za ovo područje prikazan je u tablici 1.

Slika 4: Prikaz Vrbanićevog perivoja i područja ekološke mreže HR2001505 *Korana nizvodno od Slunja* na web portalu informacijskog sustava zaštite prirode (www.bioportal.hr)

Tablica 1: Popis ciljanih vrsta i staništa za područje HR2001505 Korana nizvodno od Slunja

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste / Šifra stanišnog tipa
HR2001505	Korana nizvodno od Slunja	1	dugonogi šišmiš	<i>Myotis capaccinii</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	vijun	<i>Cobitis elongatoides</i>
		1	potočna mrena	<i>Barbus balcanicus</i>
		1	gavčica	<i>Rhodeus amarus</i>
		1	plotica	<i>Rutilus virgo</i>
		1	obična lisanka	<i>Unio crassus</i>
		1	Sedrene barijere krških rijeka Dinarida	32A0

Generalnim urbanističkim planom grada Karlovca (GGK 14/07, 6/11, 8/14, 13/19, 15/19 – pročišćeni tekst) u obuhvatu Vrbanićevog perivoja planirane su namjene: Z1 - javni perivoji i šetališta, R1₂* – športsko-rekreacijska namjena s građevinama u funkciji korištenja, R1₃, odnosno R1₃* – športsko-rekreacijska namjena bez građenja zgrada, T1 – turističko-ugostiteljska, V2 – površine povremeno pod vodom (Slika 5).

Slika 5: Izvod iz kartografskog prikaza Korištenje i namjena prostora, GUP grada Karlovca

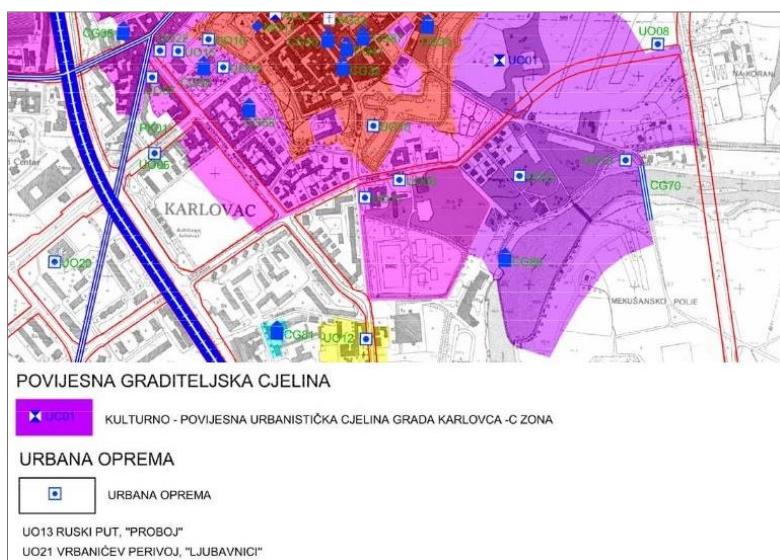
U tekstualnom dijelu Generalnog urbanističkog plana grada Karlovca (GGK br. 15/19 – pročišćeni elaborat) navodi se:

Člankom 14. određuje se da je na površinama sportsko-rekreacijske namjene s građevinama u funkciji korištenja - R1₂*, dozvoljena gradnja ukupno 600 m² GBP pratećih sadržaja koji mogu biti i ugostiteljsko turistički. Također se određuje da su površine sportsko-rekreacijske namjene bez

građenja zgrada R1₃ namijenjene gradnji, rekonstrukciji i održavanju građevina i uređenju površina u funkciji sporta i rekreacije. Iznimno od prethodnog, na lokacijama "Teniski klub" (R1₃^{*}) dozvoljeno je samo gradnja, rekonstrukcija i održavanje površina u parternoj zoni kao što su otvorena sportska igrališta bez pratećih građevina s mogućnošću privremenog natkrivanja uklonjivim konstrukcijama uz uvjet da ne narušavaju pejsažnu sliku prostora.

Člankom 15. definirane su površine Z1 kao javni perivojno uređeni prostori, planski oblikovani, namijenjeni odmoru i boravku građana te unaprjeđenju slike grada. U perivojima se mogu postavljati prizemne sjenice u funkciji obilaska i odmora, a unutar perivoja moguće je uređenje dječjih igrališta Dalje se navodi kako Vrbanićev perivoj ima poseban značaj za Karlovac, stoga ga je potrebno obnoviti i urediti u skladu s naslijedenim vrijednostima i odrednicama nadležnih službi zaštite.

Na kartografskom prikazu Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – zaštita kulturnog nasljeđa, perivoj se nalazi unutar kulturno-povijesne urbanističke cjeline Grada Karlovca - C zona. Unutar perivoja se nalaze dvije skulpture, "Ljubavnici" i "Proboj" (Slika 6).

Slika 6: Izvod iz kartografskog prikaza Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora – zaštita kulturnog nasljeđa, GUP grada Karlovca

U članku 107. GUP-a, Vrbanićev perivoj navodi se i kao područje zaštićeno važećim zakonom o zaštiti prirode u kategoriji spomenika parkovne arhitekture (PA2), a mjere njegove zaštite utvrđene su aktom o zaštiti, važećom zakonskom regulativom te sljedećim odredbama:

- (...) nisu dopušteni zahvati ni radnje kojima bi se mogle promijeniti ili narušiti vrijednosti zbog kojih je perivoj zaštićen,
- spomenik parkovne arhitekture treba redovno održavati i po potrebi obnavljati (...)
- uzgojno-sanitarnim zahvatima dendroflor treba održavati u povolnjom stanju vitaliteta,
- za pojedina stabla (...) preporučljivo je izraditi studije vitaliteta kojima će se utvrditi detaljnije smjernice njihova očuvanja.

Članak 116. GUP-a donosi mjere zaštite i očuvanja povijesne graditeljske cjeline Karlovac utvrđene Rješenjem Ministarstva kulture, a koje za vrbanićev perivoj navode kako perivoj treba u cijelosti obnoviti prema konzervatorskoj studiji uz uređenje svih perivojnih površina.

Vrbanićev perivoj nalazi se i unutar kulturno povijesne urbanističke cjeline Karlovca već od 1969. godine upisane u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH pod brojem: Klase: UP/I-612-08/06-06/0470, Urbroj: 532-04-01-1/4-09-6 (Z-2993). U istoj zoni nalaze se sve katastarske čestice koje se odnose na perivoj u široj definiciji, kao i na stambenu zonu u neposrednom kontaktu s perivojem. Svi zahvati u zoni zaštite kulturno povijesne cjeline mogu se izvoditi isključivo prema posebnim uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela u Karlovcu i uz suglasnost na izrađene dokumente, kako prostorno planske tako i dokumente za građevinske zahvate.

3.2.Upravljanje Vrbanićevim perivojem

Zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Karlovačke županije, pa tako i spomenikom parkovne arhitekture Vrbanićevim perivojem, upravlja Javna ustanova NATURA VIVA koja, sukladno članku 131. Zakona o zaštiti prirode, obavlja djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na područjima kojima upravlja te sudjeluje u prikupljanju podataka o vrstama i staništima u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Javna ustanova NATURA VIVA osnovana je Odlukom o osnivanju Županijske skupštine Karlovačke županije od 3. prosinca 2004. godine. Djelatnost ustanove regulirana je zakonskim propisima, Odlukom o osnivanju, Statutom te ostalim internim aktima.

Javna ustanova NATURA VIVA prema svom Godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja, provodi i koordinira aktivnosti zaštite i održavanja Vrbanićevog perivoja, unaprjeđenja perivojne vegetacije i infrastrukture te promocije i edukacije javnosti o perivojnim vrijednostima.

Do sada su u Vrbanićevom perivoju provedena znanstvena istraživanja faune ptica i šišmiša, u okviru kojih su tiskane dvije stručne knjižice i postavljene drvene kućice za ptice i šišmiše u cijelom perivoju, tiskane su dvije velike interpretacijske ploče i tridesetak malih pločica s nazivima vrsta stabala i šišmiša.

Javna ustanova od 2008. godine u mjesecu svibnju u perivoju provodi projekt „Živjeti s parkom“. Projektne aktivnosti obuhvaćaju edukativne i umjetničke radionice za djecu i odrasle, stručna predavanja, izdavačke i medijske aktivnosti, aktivnosti obnove i unapređenja parkovne vegetacije, rekreativne i zabavne aktivnosti, javne rasprave i dr., a u projektnim aktivnostima sudjeluju učenici karlovačkih osnovnih i srednjih škola, predškolska djeca, studenti, učitelji i odgajatelji, građani, nevladine udruge i dr. Projekt je osmišljen kao doprinos obnovi Vrbanićevog perivoja, ne samo u osnovnom hortikulturnom, već i socio-kulturnom smislu vraćanja njegove prvotne uloge kao mjesta u kojem su građani i posjetitelji Karlovca boravili u svrhu odmora, šetnje, rekreacije, susretanja, umjetničkog stvaranja i doživljavanja i sl. Za realizaciju svojih aktivnosti u perivoju, Javna ustanova je, osim od Grada Karlovca i Karlovačke županije, kroz godine bila financirana i od strane drugih donatora.

Za Spomenik parkovne arhitekture Vrbanićev perivoj, Javna ustanova NATURA VIVA izradila je 2009. godine, zajedno s grupom stručnjaka, Pravilnik o unutarnjem redu, no on je 2013. godine stupanjem na snagu novog Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13) stavljen van snage.

Grad Karlovac, na preporuku Javne ustanove, redovno financira izradu elaborata procjene zdravstvenog stanja i statike stabala u Vrbanićevom perivoju, koji je do sada izrađen četiri puta (2011., 2016., 2018. i 2020. godine) od strane Hrvatskog šumarskog instituta u Jastrebarskom, odnosno ovlaštenih inženjera šumarstva. Isti obuhvaća utvrđivanje postojećeg zdravstvenog stanja stabala VTA metodom (Visual Tree Assessment), procjenu statike SIA metodom (Static Integrated Assessment), procjenu rizika TRAQ metodom (Tree Risk Assessment Qualification) i prijedlog dalnjih mjer za svako pojedino stablo. Javna ustanova NATURA VIVA sudjeluje u aktivnostima Grada Karlovca i tvrtke Zelenilo na održavanju i obnovi Vrbanićevog perivoja, a prema smjernicama „Studije zaštite i obnove Vrbanićevog perivoja“ te „Projekta obnove i revitalizacije Vrbanićevog perivoja“ (prof. dr. sc. Mladen Obad Šćitaroci i dr. sc. Bojana Bojanić Obad Šćitaroci, Šćitaroci d.o.o. i Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2003.). Vegetacija i infrastruktura perivoja održavaju se i obnavljaju prema prioritetima i u okviru raspoloživih finansijskih sredstava iz gradskog proračuna i drugih izvora za tekuću godinu.

Znatna se sredstva na godišnjoj razini moraju utrošiti kako bi se uklonila suha stabla i grane koji prijete sigurnosti posjetitelja te sanirale štete nastale djelovanjem bolesti i štetnika, snijega i leda, poplava i suše. U perivoju se redovito događaju incidenti poput trganja mladih stabala i grana, razbacivanja otpadaka, uništavanja klupica i koševa i sl.

3.3. Povijest Vrbanićevog perivoja i kompozicija

Vrbanićev perivoj uređen je 1896. godine zaslugom gradonačelnika Josipa Vrbanića (1895.-1903.). Bio je podijeljen na engleski i francuski tip parka, a svaka biljka imala je tablicu s hrvatskim i latinskim nazivom. Sadnice je nabavljao profesor karlovačke gimnazije Franjo Šmid iz nadbiskupskog vrta u Zagrebu, Vranyczanyjevog rasadnika na Dubovcu te iz Trsta i Beča, a za izgled perivoja zaslужan je gradski vrtlar Engelsberg Hajek. Bio je to pravi botanički vrt s raznovrsnim drvećem, grmljem i cvijećem, a do danas očuvana stabla daju perivoju biološku i dendrološku vrijednost.

Slika 7: Josip Vrbanić

Na rubu perivoja prema rijeci Korani uređuju se 1896. godine lječilište i gradsko kupalište, godine 1907. godine restauracija u švicarskom stilu, a 1908. godine hotel „Korana“.

Slika 8: Gradsko lječilište u perivoju

Razdoblje do Prvoga svjetskog rata zlatno je doba perivoja u kojem je najbolje održavan. Razdoblje Prvog i Drugog svjetskog rata obilježava propadanje perivoja, kada se drveće siječe čak i za ogrjev. Nakon Drugog svjetskog rata perivoj se obnavlja, a u jugoistočnom dijelu uređen je i maleni zoološki vrt s paunima, srnama, ukrasnim kokošima i vjevericama. Tijekom 1966. godine ruši se kupalište s kabinama i ukida zoološki vrt. Prvo tenisko igralište u perivoju izvedeno je 1923. godine, a sama ideja potječe još s kraja 19. stoljeća.

Slika 9: Hotel „Korana“ i zoološki vrt u perivoju

Slika 10: Skulptura „Tri gracie“

Od 1967. do 1976. godine u perivoju je postavljen park skulptura uglednih hrvatskih kipara poput Ivana Meštrovića, Vanje Radauša, Koste Angelija Radovanića te brojnih stranih kipara. Do danas su iz tog razdoblja sačuvane skulptura Ante Despota „Ljubavnici“ i skulptura Frana Kršinića „Prvi koraci“, postavljene u središnjem dijelu perivoja. Na glavnom, sjevernom ulazu u perivoj, na početku aleje kestena do 1936. godine stajala je skulptura „Čuvar perivoja“, a danas je na tom mjestu postavljena informativna tabla koja prikazuje i opisuje njegov lik (tablu je postavio Grad Karlovac). Na mjestu starog hotela nakon Domovinskog rata izgrađen je novi hotel „Korana Srakovčić“ koji u perivoj također privlači posjetitelje različitih profila.

Vrbanićev perivoj, zajedno sa svojom šetnicom uz Koranu, do danas je ostao jedinstvena biološka, kulturna i rekreativna cjelina na rubu grada. U kompozicijskom smislu podijeljen je na šest cjelina:

1. Sjeverni ulaz u perivoj i aleja kestena – predstavljaju komunikaciju iz smjera karlovačke Zvjezde. Jedina aleja u perivoju obostrano je zasađena divljim kestenom (*Aesculus hippocastanum*), a izlazi na koransko šetalište. Doprinosi ugodaju i reprezentativnosti perivoja te je ugodna za šetnju i odmor posjetitelja

Slika 11: Sjeverni ulaz u perivoj i aleja kestena

2. Dio perivoja uz hotel – obuhvaća tri cjeline: cvjetnjak, veliku livadu i hotelsku terasu. Cvjetnjak je trokutastog oblika te se doživljajno stapa s pročeljem hotela. Livada sjeveroistočno od hotela eliptičnog je oblika te otvara pogled na hotel iz aleje kestena. Terasa hotela oduvijek je otvarala vidik prema perivoju

Slika 12: Cvjetnjak ispred hotela

Slika 13: Livada pored terase hotela

3. Crnogorični gaj – nalazi se na zapadnom ulazu u Urbanićev perivoj, a oblikovan je tako da oponaša ugodaj planinskog ambijenta u kojem prevladavaju crnogorične vrste. Drveće u gaju značajno je stradalo tijekom Drugog svjetskog rata te 1950-ih i 1960-ih godina kada su zbog sušenja stabla uklanjana iz perivoja

Slika 14: Crnogorični gaj

4. Sjeverni dio perivoja - najmanje je blizak izvornom izgledu zbog uništenih šetnica i narušenosti izvornih nasada grmlja i cvijeća, a u njemu je smještena skulptura „Ljubavnici“

Slika 15: Sjeverni dio perivoja i skulptura „Ljubavnici“

5. Istočni dio perivoja - u velikoj je mjeri sačuvao izvorna stabla i staze, dok brežuljak "Olimp" daje tek naslutiti svoj nekadašnji romantičarski izgled - načinjen je početkom 20. stoljeća, bio je obložen kamenom i obrastao puzavicama te okružen stablima divljeg kestena, a na njemu su bile klupe i stol.

Slika 16: Istočni dio perivoja s mjestom nekadašnje skulpture „Tri gracie“

6. Koransko šetalište i južna granica perivoja - zasebna su cjelina koja razdvaja perivoj od rijeke Korane, dok istovremeno omogućuje izlazak perivoja na rijeku. Upravo je kod hotela šetalište najslikovitije zbog lijepog pogleda na rijeku i okolni krajolik, stoga je to oduvijek bio gradski vidikovac.

Slika 17: Koransko šetalište i južna granica perivoja

3.4. Društveno-gospodarski okvir

Vrbanićev perivoj je prostor javne namjene u kojem su dopuštene sve radnje koje ne narušavaju temeljna obilježja zbog kojih je zaštićen kao spomenik parkovne arhitekture. U širem smislu njegovu životnost osiguravaju dodatni sadržaji u prostoru, rekreacijske zone, ugostiteljstvo, turizam, stanovanje u gradskim vilama, veza šetnicom i mostovima s desnom obalom Korane i sadržajima obližnje sportsko –rekreacijske zone.

U perivoju je smješten objekt Hotela „Korana Srakovčić“ zajedno s pratećim objektima i infrastrukturom. Grad Karlovac je dana 12. 6. 2002. godine sa zakupnikom, tvrtkom Srakovčić d.o.o., Karlovac, Brodarci 18/a, zaključio Ugovor o zakupu poslovnog prostora, odnosno zgrade bivšeg hotela "Park" u Vrbanićevom perivoju, sagrađene na kč. br. 963 k.o. Karlovac II, na rok od 50 godina. Navedenim Ugovorom zakupnik je obvezan urediti zelene površine i ubuduće ih održavati o vlastitom trošku.

U Vrbanićevom perivoju smješteni su objekti i tereni Teniskog kluba Karlovac. Na temelju Ugovora o upravljanju i korištenju javne sportske građevine od 6. kolovoza 2014. Teniskom klubu Karlovac, Karlovac, Vrbanićev perivoj 7, dana je na upravljanje i korištenje javna sportska građevina, koja se sastoji od zgrade poslovne namjene i zgrade - spremišta, dva otvorena teniska terena, izgrađenih na kč.br. 964/6 i dijelu kč.br. 972/2 te tri otvorena teniska igrališta izgrađena na kč.br. 964/7, sve k.o. Karlovac II, na rok od 15 godina. Prema Ugovoru upravitelj može ulagati vlastita sredstva u gradnju novih sadržaja u predmetnoj javnoj sportskoj građevini i/ili rekonstrukciju postojeće, jedino uz dobivenu suglasnost Grada Karlovca u pisanom obliku. Slijedom toga, Teniski klub ima u planu na mjestu postojeće izgraditi novu zgradu za koju imaju važeću građevinsku dozvolu te je u procesu iznalaženja finansijskih sredstava za gradnju.

U perivoju postoji javna infrastruktura:

- Asfaltirana prilazna prometnica hotelu (s instaliranom rampom na ulazu u perivoj) i pripadajuća parkirna mjesta
- Asfaltirana šetnica iz smjera sjevernog ulaza
- Asfaltirana šetnica iz smjera puta Josipa Vrbanića
- Šetnica uz južnu granicu perivoja prema rijeci Korani
- Priklučci na vodovodnu, kanalizacijsku i plinsku mrežu za potrebe hotela i teniskog kluba
- Odvodnja oborinskih voda s prilazne prometnice
- Javna rasvjeta uz glavne šetnice i prilaznu prometnicu
- Mreža šljunkom nasipanih šetnica
- Klupe za sjedenje
- Koševi za otpatke

4. VIZIJA, TEME I AKTIVNOSTI

4.1. Vizija

Spomenik parkovne arhitekture Vrbanićev perivoj je povijesni i javni perivojni prostor koji predstavlja oazu za odmor i rekreatiju kao dio zelene infrastrukture grada Karlovca.

4.2. Teme

Međusektorskom analizom hortikulturnih, krajobraznih, bioekoloških, kulturnih, društvenih i posjetiteljskih vrijednosti i potencijala zaštićenog područja spomenika parkovne arhitekture Vrbanićevog perivoja, a u duhu vizije upravljanja te uzimajući u obzir širi kontekst njegovog prostornog okruženja, identificirane su tri prioritetne upravljačke teme u okviru kojih je evaluirano postojeće stanje te su definirane aktivnosti kojima će se ostvariti ciljevi:

1. Tema A: UPRAVLJANJE, ZAŠTITA I REVITALIZACIJA PERIVOJA
2. Tema B: KORIŠTENJE, EDUKACIJA I PROMOCIJA PERIVOJA
3. Tema C: RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE NATURA VIVA

Upravljačke teme i aktivnosti predviđene ovim Planom uskladene su sa Strategijom i akcijskim planom zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/2017), Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (NN 75/2017), Razvojnom strategijom Karlovačke županije 2020.+, Strategijom razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine, Strategijom razvoja Grada Karlovca za razdoblje od 2013. do 2020. godine, Strategijom razvoja turizma Grada Karlovca 2012.-2020. i drugim strateškim dokumentima iz područja zaštite prirodne i kulturne baštine.

4.3. Definiranje aktivnosti

U ovom poglavlju je tabično prikazana razrada tema kroz definiranje podtema, posebnih ciljeva, aktivnosti i pokazatelja uspješnosti njihove provedbe, stupnja prioritetnosti, razdoblja provođenja (od prve do desete godine Plana - G1 do G10, s tim da je G1 2021., a G10 2030. godina), nositelja, suradnika u provedbi i predviđenog proračuna (godišnjeg i ukupnog).

Pokazatelji indiciraju da li se postižu ciljevi i provode li se aktivnosti. Oni prate učinkovitost upravljanja te ukazuju na potrebu za promjenom smjera/cilja, odnosno prilagodbom upravljanja. U planovima upravljanja definiraju se pokazatelji posebnih ciljeva i pokazatelji aktivnosti. Postizanje ciljeva procjenjuje se svakih pet godina, a aktivnosti svake godine.

Stupanj prioritetnosti predviđa visok prioritet (oznaka 1) za aktivnosti koje se MORAJU poduzeti za vrijeme trajanja Plana jer bi njihovo neizvršavanje ugrozilo provedbu cijelog Plana, srednji prioritet (oznaka 2) za aktivnosti koje TREBA svakako izvršiti, ali s određenim stupnjem fleksibilnosti u vremenu provedbe i niski prioritet (oznaka 3) za aktivnosti koje se MOGU poduzeti kada budu dostupna finansijska sredstva i ljudski resursi, ali njihovo neizvršavanje ne ugrožava provedbu cijelog Plana.

Oznake korištene u stupcu nositelj/i i suradnici (abecednim redom) imaju sljedeće značenje:

GK – Grad Karlovac

GKIGK – Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“

GMK – Gradski muzej Karlovac

GČZ – Gradska četvrt Zvijezda i lokalno stanovništvo

HD – Hrvatski dom

HKS – Hotel „Korana Srakovčić“

HV – Hrvatske vode, Vodnogospodarska istpostava za mali sliv Kupa

HŠUŠPK – Hrvatske šume, Uprava šuma podružnica Karlovac

IS – Inspekcijske službe

JUAQ – Javna ustanova Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac

JUNV – Javna ustanova NATURA VIVA

JURRA – Javna ustanova regionalna razvojna agencija Karlovačke županije

MKKOK – Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Karlovcu

KŽ – Karlovačka županija

MINGOR – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

NVU – nevladine udruge

OOU – odgojno-obrazovne ustanove

TKK – Teniski klub Karlovac

TZGK – Turistička zajednica Grada Karlovca

TZKŽ – Turistička zajednica Karlovačke županije

V - volonteri

VSS – vanjski stručni suradnici

ZK – Zelenilo d.o.o. Karlovac

Sve predviđene aktivnosti iz ovog Plana upravljanja bit će ugrađene u godišnji *Program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja* Javne ustanove NATURA VIVA.

Međusobni odnosi svih dionika uključenih u sufinanciranje planiranih aktivnosti bit će po potrebi regulirani ugovorima.

TEMA A: UPRAVLJANJE, ZAŠTITA I REVITALIZACIJA PERIVOJA

PODTEMA AA: Sektorska suradnja i uključivanje dionika

PODTEMA AB: Zaštita i unaprjeđenje bioraznolikosti

PODTEMA AC: Obnova i revitalizacija perivoja

Vrbanićevim perivojem kao zaštićenim spomenikom parkovne arhitekture upravlja Javna ustanova NATURA VIVA. Dosadašnja praksa upravljanja uključivala je suradnju s Gradom Karlovcem kao vlasnikom perivoja te povremeno i ostalim dionicima u perivoju. No, ta suradnja nije formalizirana, već se odvija periodički i po potrebi. Stoga je potrebno oformiti radnu skupinu u kojoj će biti predstavnici svih sektora i koja će redovito održavati sastanke te raspravljati o svim važnim pitanjima održavanja i upravljanja perivojem. Radna skupina bit će uključena u suradnju s dionicima koji djeluju u području Vrbanićevog perivoja, a to su Hotel „Korana Srakovčić“ i Teniski klub Karlovac koji u perivoju imaju svoje objekte i obavljaju gospodarsku djelatnost. Unaprjeđenje suradnje s navedenim dionicima je ključno kako bi se postigla zajednička vizija obnove i unaprjeđenja perivoja u infrastrukturnom i kulturnom smislu i tako stvorio okvir koji će imati sinergijski učinak na sve pojedinačne inicijative i organizirane aktivnosti u perivoju. Radna skupina osmislit će način uključivanja dionika zainteresiranih za suradnju i organizaciju aktivnosti unutar nekih novih inicijativa, programa ili projekata.

Vrbanićev perivoj redovito se održava i u skladu s finansijskim mogućnostima obnavlja i unaprjeđuje. Aktivnosti održavanja i unaprjeđenja vegetacije financiraju se iz proračuna Grada Karlovca, a provodi ih gradska tvrtka Zelenilo d.o.o. Za održavanje čistoće asfaltiranih površina u perivoju nadležna je gradska tvrtka Čistoća d.o.o. Posljednjih godina smanjena je stopa incidenata uništavanja perivojne infrastrukture i vegetacije, no i dalje se javljaju pojedinci i skupine koji se u prostoru perivoja neodgovorno ponašaju. Stoga je potrebno, sukladno čl. 142 Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), donijeti Odluku o mjerama zaštite i očuvanja zaštićenog područja kojom bi se propisale dopuštene, odnosno zabranjene radnje u prostoru perivoja te koje bi omogućile sankcioniranje nedopuštenog ponašanja od strane službe čuvara prirode Javne ustanove.

Zbog položaja uz rijeku Koranu, na samom rubu grada, perivoj je stanište mnogih životinjskih vrsta pa čak i onih rijetkih u urbanim sredinama. Javna ustanova provela je aktivnosti inventarizacije faune ptica i šišmiša u perivoju, stoga je potrebno i dalje pratiti stanje njihovih populacija. Potrebno je inventarizirati i pratiti stanje i ostalih skupina životinja, npr. kukaca, vjeverica i dr., posebno s obzirom na mogućnost naseljavanja stranih invazivnih vrsta, te ugraditi elemente koji doprinose održavanju i povećavanju raznolikosti faune (npr. kućice za ptice, šišmiše i vjeverice, hranilišta za ptice, hoteli za kukce i dr.). Potrebno je također inventarizirati i biljne vrste te i dalje redovito pratiti zdravstveno stanje stabala u perivoju i poduzimati propisane mjere održavanja.

Vrbanićev perivoj je, općenito gledano, u relativno dobrom stanju, no nedostaju sadržaji koji bi omogućili duže i ugodnije zadržavanje većeg broja posjetitelja i koji bi na kvalitetniji način interpretirali povijest perivoja kao izuzetne vrijednosti karlovačke baštine. Stabla i cvjetnjaci su u zadovoljavajućem stanju, no potrebna je nadogradnja i svojevrsno „vraćanje starog sjaja“ perivoju. Asfaltirane šetnice i rasvjeta uz njih su u relativno dobrom stanju, dok je sustav šljunčanih staza prilično zapušten, u nekim dijelovima perivoja već jedva i vidljiv. Klupe i koševi za otpatke su također u relativno dobrom stanju, ali ih je pre malo. Od urbane plastike sačuvane su samo dvije skulpture. Perivoj je interpretiran kroz dvije poučne ploče postavljene od strane Javne ustanove i jedne postavljene od strane Grada Karlovca. Vrbanićev perivoj potrebno je obnoviti, revitalizirati i unaprijediti u infrastrukturnom i hortikulturnom smislu – obnoviti mrežu staza i šetnica, postaviti klupe da budu dovoljno brojne i dobro raspoređene, obnoviti rasvjetu da bude ugodna i funkcionalna, unijeti nove kulturne i hortikulturne sadržaje kao i nove (infrastrukturne) elemente perivoja namijenjene za odmor, rekreaciju i edukaciju. Perivoj je potrebno interpretirati na suvremen i interaktivni način.

AKTIVNOST	POKAZATELJ AKTIVNOSTI	PRIORITET	RAZDOBLJE PROVOĐENJA+PREDVIĐENI PRORAČUN										NOSITELJ/I	SURADNICI		
			G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10				
A.3.1. Inventarizirati i pratiti stanje životinjskih vrsta – stvoriti i održavati bazu podataka	Izvješće o provedenom istraživanju, interna (sektorska) baza podataka životinjskih vrsta u perivoju	1	-	15.000,00	15.000,00	-	-	-	-	-	-	-	JUNV	VSS, NVU, V		
A.3.2. Inventarizirati i pratiti stanje biljnih vrsta – stvoriti i održavati bazu podataka	Izvješće o provedenom istraživanju, interna (sektorska) baza podataka biljnih vrsta u perivoju	1	-	15.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	JUNV	VSS, NVU, V		
A.3.3. Izraditi elaborat zdravstvenog stanja i statike stabala s prijedlozima mjera održavanja	Izrađeno najmanje tri elaborata za vrijeme trajanja Plana	1	-	-	20.000,00	-	-	20.000,00	-	-	20.000,00	-	JUNV, GK	VSS		
A.3.4. Ugraditi elemente koji podržavaju očuvanje bioraznolikosti (kućice, hranilišta, tzv. hoteli i dr.) i periodički ih zamjenjivati	Ugrađen adekvatan broj kućica, hranilišta, hotela i sl., zamjena dotrajalih svakih tri godine	3	-	10.000,00	-	5.000,00	-	5.000,00	-	-	5.000,00	-	JUNV	VSS, OOU, ZK, V		
PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN / KN										40.000,00	35.000,00	5.000,00	20.000,00	5.000,00	20.000,00	5.000,00
IZVOR/I FINANCIRANJA																
GRAD KARLOVAC, KARLOVAČKA ŽUPANIJA, DONACIJE, SPONZORSTVA, REDOVAN RAD																
PODTEMA AC	OBNOVA I REVITALIZACIJA PERIVOJA															
POSEBNI CILJ	Vrbanićev perivoj obnovljen je, revitaliziran i unaprijeđen u infrastrukturnom, hortikulturnom i kulturnom smislu.															
POKAZATELJ POSEBNOG CILJA	U perivoju su obnovljene staze, šetnice, klupe i rasvjeta, uneseni su novi kulturni, hortikulturni, rekreativni, edukativni i interpretacijski sadržaji.															
AKTIVNOST	POKAZATELJ AKTIVNOSTI	PRIORITET	RAZDOBLJE PROVOĐENJA+PREDVIĐENI PRORAČUN/kn										NOSITELJ/I	SURADNICI		
			G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10				
A.4.1. Izraditi idejno rješenje obnove perivoja (vrednovanje postojećeg stanja, plan sadnje, infrastrukture, urbane opreme i plastike, dodatnih sadržaja i vizualizacije) uz uključivanje dionika	Izrađeno Idejno rješenje obnove Vrbanićevog perivoja	1	170.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	GK	JUNV, KŽ, MKKOK		

A.4.2. Izraditi glavni/izvedbeni projekt obnove perivoja i ishoditi potrebne dozvole/dopuštenja	Izrađeni Glavni projekt i izvedbeni projekti i ishođene potrebne dozvole	1	-	160.000,00	160.000,00	-	-	-	-	-	-	GK	JUNV, KŽ	
A.4.3. Realizirati projekte obnove – iznaći finansijska sredstva i izvesti sve projektirane i planirane radove	Izvedeni svi planirani zahvati i aktivnosti	1	-	-	-	1.500.000,00	1.500.000,00	30.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	GK	JUNV, KŽ, JURRA	
A.4.4. U perivoj postaviti urbanu plastiku koja već postoji u arhivima institucija (npr. Gradskog muzeja Karlovac i dr.)	Postavljena najmanje jedna postojeća skulptura	1	-	-	-	170.000,00	160.000,00	160.000,00	1.530.000,00	1.530.000,00	500.000,00	500.000,00	GK, GMK	JUNV, MKKOK
PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN / KN												IZVOR/I FINANCIRANJA		
												GRAD KARLOVAC, KARLOVAČKA ŽUPANIJA, EU FONDOVI, DRŽAVNI PRORAČUN, REDOVAN RAD		
PREDVIĐENI UKUPNI PRORAČUN ZA TEMU A / KN					5.680.000,00									

TEMA B: KORIŠTENJE, EDUKACIJA I PROMOCIJA PERIVOJA

PODTEMA BA: Turističko vrednovanje i promocija

PODTEMA BB: Manifestacije i edukativni programi

U Vrbaničevom perivoju povremeno se održavaju manifestacije i događanja različitog karaktera koje nisu međusobno koordinirane, niti ravnomjerno raspoređene tijekom godine. Perivoj osim građana i pojedinačnih posjetitelja, posjećuju i organizirane grupe u pratinji turističkih vodiča. No, perivoj nije uklopljen u ponudu drugih sadržaja u njegovoj bližoj okolini, što predstavlja priliku za njegovu buduću intenzivniju promociju koja svakako može značajno doprinijeti i ukupnoj turističkoj prepoznatljivosti grada Karlovca.

Potrebno je povezati Vrbaničev perivoj u jedinstvenu urbanu kulturnu i turističku cjelinu s postojećim i planiranim sadržajima u bližoj okolini kao što su Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac, Hrvatski dom, NATURA 2000 šetnica, Vunsko polje, Fuginovo kupalište, arboretum kod Šumarske škole, sportsko-rekreacijski i turistički sadržaji i dr. te ga u okviru te cjeline i promovirati. Vrbaničev perivoj treba također promovirati i zasebno kroz tiskane materijale, preko weba te kroz medije i na društvenim mrežama. Perivoj treba učiniti mjestom održavanja manifestacija edukativnog, rekreativnog, sportskog, kulturnog i sl. sadržaja koje okupljaju velik broj posjetitelja i na principima održivog korištenja doprinose turističkoj prepoznatljivosti grada Karlovca. U njemu se trebaju intenzivnije provoditi edukativni programi za vrtiće, školsku djecu, studente i šиру populaciju u okviru kojih treba povezivati perivoj s postojećim i planiranim inicijativama, projektima i programima drugih srodnih organizacija i udruga.

TEMA B: KORIŠTENJE, EDUKACIJA I PROMOCIJA PERIVOJA														
OPĆI CILJ TEME	Vratiti život u Vrbanićev perivoj kroz osmišljavanje događanja koja će svim dobnim skupinama ponuditi raznolik spektar sadržaja i omogućiti odabir prema vlastitim afinitetima i koje će učiniti perivoj velikim gradskim „dnevnim boravkom“ koji se koristi tijekom cijele godine.													
PODTEMA BA	TURISTIČKO VREDNOVANJE I PROMOCIJA													
POSEBNI CILJ	Vrbanićev perivoj promoviran je u medijima i na društvenim mrežama, a educirani djelatnici turističkog sektora povezuju ga u jedinstvenu urbanu turističku cjelinu s postojećim i planiranim sadržajima u bližoj okolici te se u njega planski dovode i usmjeravaju grupe i individualni posjetitelji.													
POKAZATELJ POSEBNOG CILJA	Izrađeni su edukativni i promotivni materijali o perivoju, turistički sektor je educiran i uključen u promotivne aktivnosti.													
AKTIVNOST	POKAZATELJ AKTIVNOSTI	PRIORITET	RAZDOBLJE PROVOĐENJA+PREDVIĐENI PRORAČUN/kn										NOSITELJ/I	SURADNICI
G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10					
B.1.1. Educirati djelatnike turističkog sektora putem terenskih i web radionica (tiskati priručnik za vodiče)	Priručnik za vodiče (dopunjen 2 puta), Interne bilješke s terenskih radionica (najmanje 5 puta tijekom trajanja Plana)	1	-	4.000,00	-	-	-	4.000,00	-	-	-	4.000,00	JUNV	TZKŽ, TZGK, VSS, NVU
B.1.2. Povezivati perivoj s postojećim i planiranim kulturnim, turističkim i dr. sadržajima u bližoj okolici	Zapisnici i interne bilješke o komunikaciji s dionicima, digitalni i tiskani promotivni materijali (jednom dopunjeni)	2	-	-	10.000,00	-	-	-	-	10.000,00	-	-	JUNV	TZKŽ, TZGK, GK, KŽ, VSS
B.1.3. Povezati perivoj sa sličnim zaštićenim i NATURA 2000 područjima u Karlovačkoj županiji i RH	Zapisnici i interne bilješke o komunikaciji s dionicima, digitalni i tiskani promotivni materijali (jednom dopunjeni)	3	-	-	10.000,00	-	-	-	-	10.000,00	-	-	JUNV	KŽ, TZKŽ
B.1.4. Izraditi tiskane i digitalne promotivno-edukativne materijale (brošure, letci i sl.) o perivoju	Letak u digitalnom i tiskanom obliku (jednom dopunjena), brošura u digitalnom i tiskanom obliku (jednom dopunjena)	1	-	20.000,00	-	-	-	20.000,00	-	-	-	-	JUNV	GK, TZGK
B.1.5. Izraditi i distribuirati suvenir perivoja (javni natječaj, odabir najboljeg, izrada, distribucija)	Izrađen suvenir, bilješka o dogovorenom lancu distribucije	3	-	-	50.000,00	-	-	-	-	-	-	-	TZGK, GK	JUNV, KŽ, TZKŽ, VSS

B.1.6. Objavljivati sadržaje o perivoju i događanjima u perivoju na društvenim mrežama	Interna arhiva objava	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	JUNV	GK, KŽ
PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN / KN															IZVOR/I FINANCIRANJA	
															KARLOVAČKA ŽUPANIJA, GRAD KARLOVAC, DRŽAVNI PRORAČUN, REDOVAN RAD, DONACIJE	
PODTEMA BB	MANIFESTACIJE I EDUKATIVNI PROGRAMI															
POSEBNI CILJ	Vrbanićev perivoj je mjesto održavanja manifestacija koje okupljaju velik broj posjetitelja i doprinose turističkoj prepoznatljivosti grada Karlovca, a prepoznatljivi su i edukativni programi koji se redovito provode za vrtiće, školsku djecu, studente i širu populaciju.															
POKAZATELJ POSEBNOG CILJA	Medijske i web objave o najavi i provedbi manifestacija, kolonija, edukativnih programa i tematskih šetnji, objave sudionika na društvenim mrežama.															
AKTIVNOST	POKAZATELJ AKTIVNOSTI	PRIORITET	RAZDOBLJE PROVOĐENJA+PREDVIĐENI PRORAČUN/kn										NOSITELJ/I	SURADNICI		
			G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10				
B.2.1. Razvijati manifestacije edukativnog (bioraznolikost, ekologija i dr.), sportskog, kulturnog i sl. sadržaja (npr. festival zdravlja, tjedan mobilnosti, piknik u perivoju, zeleni doručak i dr.) uz uključivanje dionika	Izvješća o organizaciji i održavanju najmanje 5 manifestacija	1	-	30.000,00	30.000,00	-	-	70.000,00	50.000,00	50.000,00	30.000,00	30.000,00	TZGK, TZKŽ, JUNV	GK, KŽ, TK, HKS, JURRA, GKIGK, OOU, NVU, GMK, HD		
B.2.2. Razvijati i provoditi edukativne programe za djecu i mlade (tzv. društveno korisno učenje)	Tiskane radne bilježnice, bilješke o održanoj edukaciji (najmanje 2 godišnje)	1	-	30.000,00	-	-	-	30.000,00	20.000,00	-	-	20.000,00	JUNV	GKIGK, OOU, NVU, HD, JUAQ		
B.2.3. Osnovati međunarodnu umjetničku koloniju (instalacije, landart) i održavati je svake druge godine - izraditi i postaviti urbanu plastiku	Izvješća o organizaciji i održavanju tri umjetničke kolonije	3	-	-	-	-	-	100.000,00	-	100.000,00	-	100.000,00	TZGK, TZKŽ	GK, KŽ, JURRA, TK, HKS, VSS, GMK, MKKOK		
B.2.4. Organizirati tematske šetnje za zainteresirane građane i turiste	Bilješke o provedenoj šetnji (najmanje dvije godišnje)	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	JUNV, TZGK, TZKŽ	VSS, JUAQ, NVU		
B.2.5. Povezivanje perivoja s programima i projektima koje razvijaju i provode druge institucije, udruge i organizacije	Interne bilješke o komunikaciji, potpisani sporazumi	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	JUNV, TZGK, TZKŽ	GK, KŽ, JURRA, HD, NVU, JUAQ, HKS, TK		

PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN / KN	-	60.000,00	30.000,00	-	-	200.000,00	70.000,00	150.000,00	30.000,00	150.000,00	IZVOR/I FINANCIRANJA GRAD KARLOVAC, KARLOVAČKA ŽUPANIJA, DRŽAVNI PRORAČUN, EU SREDSTVA, DONACIJE, REDOVAN RAD
PREDVIĐENI UKUPNI PRORAČUN ZA TEMU B / KN	832.000,00										

TEMA C: Razvoj kapaciteta Javne ustanove NATURA VIVA

Javna ustanova Natura Viva osnovana je 2004. godine i trenutno zapošljava šest djelatnika. Više od 15 godina rada JU očituje se u iskustvu djelatnika i dobrom poznavanju stanja na terenu, ustanovljenoj dobroj suradnji sa širokim krugom dionika te razvijenoj mreži suradnika koji daju vrijednu savjetodavnu i organizacijsku potporu. Trenutni ljudski kapaciteti unutar ustanove daleko su ispod optimalnih s obzirom na veličinu županije, broj zaštićenih područja i područja ekološke mreže s kojima JU upravlja. Ovo se najviše odnosi na službu nadzora koja zapošljava samo jednog čuvara prirode, ali i službu općih poslova gdje trenutno nije zaposlen niti jedan djelatnik. Sve ovo utječe na rad stručne službe koja, uz stručne poslove, obavlja većinu administrativnih i poslova vezanih uz financije i marketing, kao i neke od zadataka službe čuvara prirode. Stoga se osnaživanje kapaciteta JU nameće kao osnovni preduvjet za učinkovitije upravljanje područjima u nadležnosti JU, a samim tim i Vrbanićevim perivojem.

Financiranje rada JU najvećim dijelom odnosi se na sredstva iz proračuna Karlovačke županije, a manjim dijelom na sredstva iz projekata, no sredstva ne pokrivaju u potpunosti potrebe upravljanja područjima u nadležnosti JU. Iz tog razloga postoji mogućnost da se dio redovitih djelatnosti dodatno financira na projektnoj bazi, a priliku u tom smislu predstavlja sve veća dostupnost različitih izvora financiranja upravljanja područjima EM, u prvom redu iz fondova i programa EU. Međutim, takvo financiranje često ima za posljedicu potrebu za prilagodbom prioriteta upravljanja trenutno dostupnim izvorima financiranja, umjesto realnim upravljačkim potrebama; ovo pak otežava kontinuitet u upravljanju i znatno otežava dugoročno planiranje. K tome, administrativni teret prijavljivanja i vođenja projekata dodatno opterećuje kapacitete stručne službe. S tim u vezi potrebno je jačanje kapaciteta JU, kako u smislu zapošljavanja tako i u smislu edukacije za prijavu i provedbu projekata.

Napomena: Finansijska sredstva i aktivnosti unutar Tema C planirani su na razini Javne ustanove, dakle sukladno potrebama upravljanja svim zaštićenim područjima Karlovačke županije te će se sukladno tome planirati i realizirati i kroz druge planove upravljanja u domeni Javne ustanove NATURA VIVA

TEMA C: RAZVOJ KAPACITETA JAVNE USTANOVE NATURA VIVA														
OPĆI CILJ TEME	Javna ustanova profilirana je u stručnim krugovima kao jedan od centara izvrsnosti u upravljanju zaštićenim područjima.													
POSEBNI CILJ	Javna ustanova raspolaže ljudskim i materijalnim kapacitetima, resursima i kompetencijama, kao i uspostavljenim suradničkim odnosima potrebnim za postizanje postavljenih ciljeva u zaštićenim područjima kojima upravlja.													
POKAZATELJ POSEBNOG CILJA	Zaposlena najmanje 3 djelatnika, svi djelatnici stekli su nove kompetencije, vještine i znanja.													
AKTIVNOST	POKAZATELJ AKTIVNOSTI	PRIORITET	RAZDOBLJE PROVOĐENJA+PREDVIĐENI PRORAČUN/kn										NOSITELJ	SURADNICI
			G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10		
C.1.1. Zaposliti višeg stručnog suradnika za finansije i proračun	Ugovor o radu s djelatnikom u službi općih i zajedničkih poslova	2	-	132.000,00	20.000,00	240.000,00	132.000,00	20.000,00	240.000,00	132.000,00	20.000,00	240.000,00	JU	KŽ
C.1.2. Provoditi edukaciju svih djelatnika JU u okvirima njihovih nadležnosti	Najmanje jedna evidencija po djelatniku o pohađanju edukacije godišnje (certifikat, potvrda i sl.)	2	-	20.000,00	20.000,00	240.000,00	20.000,00	20.000,00	240.000,00	20.000,00	20.000,00	240.000,00	JU	VSS
C.1.3. Zaposliti 2 djelatnika u službi nadzora i održavanja (do 2. godine glavni čuvan prirode, do 5. godine čuvan prirode)	Ugovor o radu s 2 djelatnika u službi nadzora i održavanja	2	-	132.000,00	20.000,00	240.000,00	132.000,00	20.000,00	240.000,00	132.000,00	20.000,00	240.000,00	JU	KŽ
C.1.4. Organizirati studijske posjete djelatnika JU sličnim lokalitetima u RH ili EU	Izvješće o putovanju	2	-	10.000,00	5.000,00	5.000,00	-	-	-	-	-	-	JU	-
C.1.5. Sudjelovati na stručnim i znanstvenim skupovima na temu arborikulture, perivojne baštine i sl.	Najmanje tri evidencije na razini JU o sudjelovanju na skupu (certifikat, potvrda i sl.)	2	-	5.000,00	20.000,00	132.000,00	-	-	-	-	-	-	JU	-
PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN / KN			20.000,00	20.000,00	299.000,00	284.000,00	284.000,00	392.000,00	392.000,00	407.000,00	392.000,00	407.000,00	IZVOR/I FINANCIRANJA	
PREDVIĐENI UKUPNI PRORAČUN ZA TEMU C / KN			3.269.000,00											KARLOVAČKA ŽUPANIJA, DRŽAVNI PRORAČUN, EU SREDSTVA

4.4. Rekapitulacija troškova provedbe Plana upravljanja

AKTIVNOST	RAZDOBLJE PROVOĐENJA I PREDVIĐENI GODIŠNJI PRORAČUN/kn										UKUPNI PRORAČUN AKTIVNOSTI/kn
	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	
A.1.1. Održavati sastanke radne skupine najmanje 4 puta godišnje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
A.1.2. U prve tri godine Plana donijeti Odluku o mjerama zaštite i očuvanja zaštićenog područja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
A.2.1. Održavati sastanke s predstavnicima Hotela „Korana Sraković“ najmanje 1 puta godišnje, komunicirati i drugim načinima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
A.2.2. Održavati sastanke s upravom Teniskog kluba Karlovac najmanje 1 puta godišnje, komunicirati i drugim načinima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
A.2.3. Uključiti ostale dionike u planiranje i provedbu upravljačkih i drugih aktivnosti u perivoju – održati najmanje jednu radionicu godišnje, komunicirati i drugim načinima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
A.3.1. Inventarizirati i pratiti stanje životinjskih vrsta – stvoriti i održavati bazu podataka	-	15.000,00	15.000,00	-	-	-	-	-	-	-	30.000,00
A.3.2. Inventarizirati i pratiti stanje biljnih vrsta – stvoriti i održavati bazu podataka	-	15.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000,00
A.3.3. Izraditi elaborat zdravstvenog stanja i statike stabala s prijedozima mjera održavanja	-	-	20.000,00	-	-	20.000,00	-	-	20.000,00	-	60.000,00
A.3.4. Ugraditi elemente koji podržavaju očuvanje bioraznolikosti (kućice, hranilišta, tzv. hoteli i dr.) i periodički ih zamjenjivati	-	10.000,00	-	5.000,00	-	5.000,00	-	-	5.000,00	-	25.000,00
A.4.1. Izraditi idejno rješenje obnove perivoja (vrednovanje postojećeg stanja, plan sadnje, infrastrukture, urbane opreme i plastike, dodatnih sadržaja i vizualizacije) uz uključivanje dionika	170.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	170.000,00
A.4.2. Izraditi glavni / izvedbeni projekt obnove perivoja i ishoditi potrebne dozvole / dopuštenja	-	160.000,00	160.000,00	-	-	-	-	-	-	-	320.000,00
A.4.3. Realizirati projekte – iznaći finansijska sredstva i izvesti sve projektirane i planirane radove	-	-	-	1.500.000,00	1.500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	-	-	5.000.000,00

A.4.4. U perivoj postaviti urbanu plastiku koja već postoji u arhivima institucija (npr. Gradskog muzeja Karlovac i dr.)	-	-	-	30.000,00	30.000,00	-	-	-	-	-	60.000,00
B.1.1. Educirati djelatnike turističkog sektora putem terenskih i web radionica (tiskati priručnik za vodiče)	-	4.000,00	-	-	-	4.000,00	-	-	-	4.000,00	12.000,00
B.1.2. Povezivati perivoj s postojećim i planiranim kulturnim, turističkim i dr. sadržajima u bliskoj okolini	-	-	10.000,00	-	-	-	10.000,00	-	-	-	20.000,00
B.1.3. Povezati perivoj sa sličnim zaštićenim i NATURA 2000 područjima u Karlovačkoj županiji i RH	-	-	10.000,00	-	-	-	10.000,00	-	-	-	20.000,00
B.1.4. Izraditi tiskane i digitalne promotivno-edukativne materijale (brošure, letci i sl.) o perivoju	-	20.000,00	-	-	-	20.000,00	-	-	-	-	40.000,00
B.1.5. Izraditi suvenir perivoja (javni natječaj, odabir najboljeg, izrada, distribucija)	-	-	50.000,00	-	-	-	-	-	-	-	50.000,00
B.1.6. Objavljivati sadržaje o perivoju i događanjima u perivoju na društvenim mrežama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
B.2.1. Razvijati manifestacije edukativnog (bioraznolikost, ekologija i dr.), sportskog, kulturnog i sl. sadržaja (npr. festival zdravlja, tjedan mobilnosti, piknik u perivoju, zeleni doručak i dr.) uz uključivanje dionika	-	30.000,00	30.000,00	-	-	70.000,00	50.000,00	50.000,00	30.000,00	30.000,00	290.000,00
B.2.2. Razvijati i provoditi edukativne programe za djecu i mlade (tzv. društveno korisno učenje)	-	30.000,00	-	-	-	30.000,00	20.000,00	-	-	20.000,00	100.000,00
B.2.3. Osnovati međunarodnu umjetničku koloniju (instalacije, landart) i održavati je svake druge godine - izraditi i postaviti urbanu plastiku	-	-	-	-	-	100.000,00	-	100.000,00	-	100.000,00	300.000,00
B.2.4. Organizirati tematske šetnje za zainteresirane građane i turiste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
B.2.5. Povezivanje perivoja s programima i projektima koje razvijaju i provode druge institucije, udruge i organizacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00
C.1.1. Zaposliti višeg stručnog suradnika za financije i proračun		132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	132.000,00	1.188.000,00

C.1.2. Provoditi edukaciju svih djelatnika JU u okvirima njihovih nadležnosti						200.000,00
C.1.3. Zaposliti 2 djelatnika u službi nadzora i održavanja (čuvar prirode i glavni čuvar prirode)						1.836.000,00
C.1.4. Organizirati studijske posjete djelatnika JU sličnim lokalitetima u RH ili EU						30.000,00
C.1.5. Sudjelovati na stručnim i znanstvenim skupovima na temu arborikulture, perivojne baštine i sl.						15.000,00
GODIŠNJI PRORAČUN PLANA						UKUPNI PRORAČUN PLANA 9.781.000,00

5. LITERATURA

Analiza stanja i strategija razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine

Generalni urbanistički plan grada Karlovca (GGK 14/07, 6/11, 8/14, 13/19, 15/19 – pročišćeni tekst)

Razvojna strategija Karlovačke županije 2020.+

Smjernice za planiranje upravljanja zaštićenim područjima i/ili područjima ekološke mreže, MINGOR, studeni 2020.

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/2017)

Strategija kulturnog razvoja grada Karlovca za razdoblje od 2014. do 2024. godine (GGK 2/14)

Strategija razvoja grada Karlovca za razdoblje od 2013. do 2020. godine (GGK 11/13)

Strategija razvoja turizma grada Karlovca 2012.-2020. godine (GGK 11/12)

Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (NN 75/2017)